

Kristijani v Macedoniji.

Za ubogo Macedonijo se nihče ne briga, ker se velevlasti boje, da bi vsled njihovega posredovanja ne nastale sitne zmešnjave, in dopuščajo, da se v Macedoniji gode kristijanom strašne krivice, ki so na sramoto Evrope. Zastopniki velevlasti, na mirovni konferenci v Haagu nočejo vsprejeti poslanika macedonskega kongresa, da se ne zamerijo — Turčiji. Ali naj kristijani v Macedoniji gredo živi v grob?

Mirovna konferenca.

Na mirovni konferenci v Haagu igra največjo vlogo predlog Rusije glede razsodišč. V tem oziru stavi ruski zastopnik tri predloge, namreč glede posredovanja, razsodišča in preiskave. Najprej se morajo vse velesile zavezati, da bodo v vsakem slučaju pri vsakovrstnih spornih vprašanjih prosile posredovanja kake tretje velesile. V spornih zadevah, ki se ne tičejo nujnih vprašanj, naj se pozove obvezno razsodišče. Vsaka stranka naj izvoli po dva razsodnika, ki naj skupno imenujejo petega sodnika. Konečno naj te izvoli stalna komisija, ki naj presoja in preiskava vsa sporna vprašanja. Angleži zahtevajo poleg tega še stalno razsodišče. Ameriški delegati so prinesli seboj že izdelan načrt o mejnarodnem razsodišču, ki obsega 26 členov. O vseh teh načrtih se bo posvetovala mirovna konferenca.¹

Dopisi.

Iz Slatine. Vaš dopisnik je znal o našem novem topliškem ravnatelju mnogo lepih reči povedati. Ali tega še ni povedal, da je pristopil ravnatelj Trotter tudi k nemškemu »šulvereinu«. To »veselo« novico je raztrobil po svetu pri zadnjem občnem zboru šulvereina znani Velikonemec dr. Hoisel. V odbor slatinske šulvereinske skupine so izvoljeni ljudje, kateri živijo od slatinskih toplic in so plačani z našimi groši: dr. Hoisel, inženir Miglič, stavbarski pristav Madile, šolski vodja Damofsky. Pri tej priliki je nemška gospoda izrazila svoje veselje, da najnovejša šulvereinska šola v Slatini tako lepo napreduje. Koliko nemških otrok jo obiskuje?

Iz kozjanskega okraja. Nam Slovencem je tudi zagotovljena enakopravnost v uradih in javnem življenju. Do prave veljave pa slovenski jezik še vedno ni mogel priti, ne v uradu ne v javnem življenju. Slovenci smo priklenjeni na narodno, nam od-

ločno neprijazno večino v deželi nemške narodnosti; temu je krivo posebno — glede uradov — da so nastavljeni nemški uradniki, kateri zapirajo pot slovenskemu jeziku vsled svoje nemške narodnosti in svojega nemškega mišljenja. Krivi smo si pa Slovenci sami. Če nasprotniki tiščijo naš jezik ven, moramo ga mi noter ter zahtevati povsod, da se da slovenskemu jeziku pravica, katera nam pristoji po veljavnih zakonih.

Ako pa hočemo, da bodejo uradniki, ki niso naše krvi in našega mišljenja, rabili naš jezik v uradnih poslih, moramo ga rabiti v uradnih poslih pred vsem mi sami. In ravno to se ne godi v toliki meri, kakor bi se moralo. Toliko je uradov, ki si jih narod sam izbira, recimo občinskih, in še teh mnogo uraduje v tujem nemškem jeziku. Kako krasno bi bilo, ko bi ti, po ljudstvu izvoljeni uradi uradovali vsi izključno v slovenskem jeziku! To bi kaj izdalo, kajti takih uradov je na tisoče! Slovensko uradovanje pri občinah sicer napreduje od leta do leta, pa vendar ne toliko, kakor želi naše narodno srce. Nedavno sem videl na pošti pismo od občine, v kateri niti Nemca ne poznajo, in strmel sem, ko sem čitil: Vom Gemeindeamte Westernik. An die löbl. k. k. Bezirkshauptmannschaft Rann. Župan je tako trd Slovenec, da niti nemški ne zna, in njegovi občani so ravno taki Slovenci, a v njihovem občinskem uradu se vendarle pripušča nemško uradovanje. Ne smešimo se!

Iz Rajhenburga. (Nemško omika.) Pod tem zaglavjem je večkrat čitati v raznih časnikih, kako znajo naši prusaki psovati slovensko ljudstvo in njega naprave. Nedavno sta dva taka čudaka korakala skozi naš trg ter politikovala ter spravila na dan vse mogoče in nemogoče stvari. Glavni točki njunega pogovora ste bili seveda, nemške šole in izraelski lonci na pruskih tleh. Tako sta bila razgreta, da nazadnje nista mogla dognati, kateri izmed dveh »velikih Nemcev« Schönerer ali Wolf jih pripelje v blaženo Prusijo. Vmes pa sta zabavljala čez slovenske poslane, ki se potegujejo za slov. šole. Pozabila pa tudi nista na nekatere tukajšnje narodnjake ter jih vlekla čez zobe, da je bilo joj! Slovenske šole, to nemško strašilo, smatrala sta za zavod divjakov, in Bog ve, s kakimi častnimi naslovi sta še blatila ubogo šolsko poslopje ter sramotila z nesramnimi psovki vse, kar diši po slovenskem duhu. Nevemo, od kod izvira ta nemška omika, katera bi pri nas Slovincih veljala prej za vse drugo kakor za to. Boga pa naj hvalita, da ju naši slovenski fantje niso opazili, gotovo bi se jima mudilo nazaj v B.,

kajti tudi najmirnejšemu Slovencu mine potpežljivost pri takih barbarskih psovkah. Na slovenski zemlji se pri nas Slovenec ne da več zmerjati in oštevati, ti časi so minoli. Kdor hoče živeti kot privandracev, kot gost med nami, naj se vede dostojno!

Sv. Peter pri Mariboru. Na dopis: »Od Sv. Križa pri Mariboru« v predzadnji številki Vašega cenjenega lista moramo odločno odgovoriti. Pri nas se ne nahajajo niti slovenskoliberalni veliko manje pa še nemskoliberalni močje. Mi Peterčani smo strogo krščansko-narodni Slovenci; in če je prišel k Sv. Križu pri Mariboru nekšen Florijan Schauer, ki baje moti ondotni mir med slovenskim prebivalstvom, tedaj ta mož gotovo ni šentpeterskega pokoljenja, ampak bogsigave, kje mu je tekla njegova zibelka. Nam je znano samo to-le, da je nek Florijan Schauer prišel pred nekolikimi leti se svojo ženo Križevljanko od Sv. Križa pri Mariboru k nam in ko so mu postala tukaj tla prevročja, ker ni mogel tukaj dalje izhajati, jo je popihal zopet nazaj k Sv. Križu pri Mariboru. Peterčani.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Odlikovanje.) Mil. knez in škof so ob priliki birmovanja v Vuhredu, dne 3. junija, spoštovanemu gospodu Janezu Paherniku izročili od papeža mu podeljen zaslužni križec za cerkev in sv. Očeta. Imenovani gospod je veliki dobrotnik slovenskih cerkv. Častitamo odlikovancu!

(Blagovestni lističi.) V našem mestu in okolici delijo se z radodarno roko in v velikem številu neki »blagovestni lističi«, kakor se sami nazivajo. Ti lističi imajo namen, delati tudi med našim ljudstvom za protestantizem. Nato opozarjamo naše somišljenike, pa tudi c. kr. pravdnštvo v Mariboru. Raznaševalce naj somišljeniki naznanijo takoj politični oblasti. Drzni agitaciji se je treba z vso oostrostjo ustaviti. Naše ljudstvo ni zató tukaj, da bi se begalo s protestantovskimi agitacijami! Protestantovski blagovestni lističi imajo napise, kakor: Kaj je tvoje upanje? Ste li srečni? Kedaj mislite doseči cilj svojega potovanja? Saj nima žela! To je ravno, česar mi je treba. Ravno to si želim! itd. Torej pozor!

(Baronu Mosconu) moramo vsled njegovega čudnega popravka v zadnji številki »Slov. Gosp.« še to-le povedati: 1. da vino-

med turške vojake jemati. Iz vsega tega lahko posnamemo, da so Beduini neko posebno in čudno ljudstvo in po naravi in značaju celo podobno svojemu pradedu Izmaelu, o katerem beremo v 1. Mojz. knjigi 16, 12: »Ta bo divji človek; njegova roka bo zoper vse in roke vseh bodo zoper njega, in bo postavil šotore vsem svojim bratom nasproti.«

Po triurni vožnji pripeljali smo se v Han Hadrur, k usmiljenemu Samarijanu; tako se namreč imenuje edina gostilnica, ki se nahaja na potu iz Jeruzalema v Jeriho. Pa nikar ne mislite na tako krčmo, kakor so pri nas; ampak jutrovske Han je precej velik prostor pod milim nebom, obdan od vseh strani z močnim zidom; v kakšni votlini pa ima oštir svojo shrambo za vino, kavo itd.; najbolj me je veselilo, da sem tu v puščavi dobil v roke steklenico Gečevega (Götz) piva iz Maribora; zdelo se mi je, kakor bi mi bil kdo pozdrav poslal od daljnega doma, dasi ne poznam imenovanega pivovarnarja in tudi ne njegove pivnice.

Dobro je bilo, da so se tukaj ne samo romarji poživili, ampak, da so si tudi konji odpočili in nakrmili, ker hujši del potovanja nas je šele čakal; čim dalje, tem slabša je bila cesta in vožnja težavnejša; prišli smo na tako nevarne kraje, da smo morali vsi z vozov stopiti in nekaj časa peš iti. Razveselili

smo se, ko smo z vrha prvokrat zagledali mrtvo morje, ki leži mirno kakor svinčnata tekočina globoko v dolini, namreč blizu 400 m. nižje kakor sredozemsko morje; a prijetniši je bil pogled na jordanško planjavo, ki se razprostira kakor dolg zelen trak od juga proti severu; toda zdaj smo se bili ločeni od nje po visokih hribih, strašanskih prepadih in dolgočasnih puščavah. V tem kraju spominjal sem se nehotе besed psalmistovih: »Brezno kliče brezno o slapov tvojih glasu.« (Ps. 41, 8). Sicer smo se ravno tukaj lahko prepričali, da prebivajo v puščavi razun Beduinov še tudi drugi ljudje, namreč menihi, ker pri sredi visoke gore zagledali smo na skalo zidan samostan grških menihov; kakor si orel napravi gnezdo med v nebo štrlečim skalovjem, tako so si ljudje tukaj zgradili nekako trdnjavo, do katere vodi samo ena ozka in strma pot. Nekaj ur proti jugu v Cedronski dolini nahaja se še drug enak samostan, a ta je slavnejši in starejši od zgor-njega; imenuje se Mar Saba; v prvih krščanskih stoletjih je neki bilo po celi judovski puščavi 50 manjših ali večih samostanov, ki so se imenovali lavre; v njih so puščavniki spokorno in sveto živeli; oropali so tudi, pa ne drugih ljudi, ampak samega sebe, da bi jih ničesar več ne vezalo na ta svet in bi si tako lažje pridobili nebesa. V Mar Sabi je

prebival slavn cerkveni učenik sv. Janez Damasčan in v bližnjem gorovju ob potoku je bojda živel prerok Elija, ko so mu krokari donášali kruha in mesa.

Solnce je že zahajalo, ko smo prišli v Jeriho; pa čudno smo gledali, ker nikjer ni bilo videti kakšnega mesta ali lepih visokih hiš, temveč zelo siromaško mohamedansko in beduinsko selo. Samo dve zidani hiši se držita bolj ponosno in to sta dve gostilnici, v katerih Evropejci krčmarijo. Ena od teh ima z velikanskimi črkami napis: »Hôtel Jordan,« kamor so nas popotnike vse vtaknili; ker pa v hiši ni bilo dovolj prostora, zato so bili na prostem postavili štiri šotore, v katerih je prenočevalo kakih 20 romarjev. One, ki so prebivali v hiši, mučila je neznočna vročina in jim vsled tega ni bilo mogoče spati; v Jerihi in sploh spodnji jordanški dolini je namreč tako vroče kakor v Afriki; tisti pa, ki so v šotorih stanovali, imeli so sicer dobrega, svežega zraka dovolj; toda spati tudi niso mogli, ker nadlegovali so jih komarji in muhe in okoli njih regljale so neštivilne žabe, tulili so volkovi (šakali) in nek muhast osel se ni utrudil pozno v noč popevati svojo slavno znano (?) pesem i-a-i-a. Smejati smo se morali, ko je nek romar iz prvega nadstropja zakričal: »Napravite vendar nekaj, da bo osel vtihnil!« in